DE LANDVERHUIZING IN 1887.

De jaarlijks gepubliceerd wordende verslagen van de Commissien te Amsterdam en te Rotterdam, belast met het toezicht over het vervoer van landverhuizers, zijn dezer dagen in de Staatscourant opgenomen.

Ingesteld bij Koninklijk Besluit van 25 Augustus 1861 n°. 15 en in 1862 hunne werkzaamheden aangevangen hebbende, herdachten beide Commissien in het afgelopen jaar hun vijftienvintig jarig bestaan, een tijdperk waarin zij met onvermoeiden ijver de hun toevertrouwde belangen der landverhuizers behartigden.

In het jaar 1887 valt op het gebied der landverhuizing eene bijzondere levendigheid waartenemen. Naar de opgaven van het Statistisch Bureau in Amerika landden gedurende de elf eerste maanden van 1887, in de Vereenigde Staten 486,660 emigranten, tegen 365,453 in hetzelfde tijdperk van 1886.

Ook Amsterdam en Rotterdam, onze havens waarover het vervoer van landverhuizers in den laatsten tijd uitsluitend plaats vindt, deelden in deze toename die het vervoer kenmerkte. Over eerstgenoemde haven werden in 1887 8,057, over laatstgenoemde 11,135 personen vervoerd, te zamen dus 19,192 tegen 11,792 in 1886.

De stijgende richting sedert 1885 in het getal der over onze havens emigreerende personen waar te nemen hield in het afgelopen jaar aan, maar vooral in het aantal Nederlanders dat naar Amerika scheep ging, valt eene aanzienlijke vermeerdering te bespeuren.

Nadat sedert 1882 hun aantal voortdurend verminderde van 7304 in 1882 tot 2024 in 1886, klimt in het afgelopen

jaar hun aantal plotseling tot 5018, bijna 2½ maal meer dan in 1886.

Is deze aanzienlijke toename eenerzijds toe te schrijven aan de gunstiger berichten die in den laatsten tijd uit Amerika tot ons kwamen, aan de andere zijde zou men het als een bewijs kunnen beschouwen hoezeer nijverheid en landbouw van den gedrukten toestand in de laatste jaren leden. Ons vaderland zag evenwel niet alléén zijne inwoners in zoo vermeerderden getale naar de overzijde van den oceaan trekken. Volgens de onlangs in Engeland verschenen «Statistical tables relating to Emigration and Immigration from and into the United kingdom in 1887» valt een zelfde verschijnsel ook daar optemerken.

Van uit Engeland emigreerden in 1887 396,494 personen waaronder 281,487 Britten en Ieren, tegen een totaal van 330,801 in 1886 waaronder 232,900 bewoners van het Vereenigd Koninkrijk.

Het aantal Britsche en Iersche landverhuizers in 1887 (281,487 van welke 28 pCt. Ieren) is, met uitzondering van 1883 toen 320,118 personen in Groot-Britannie en Ierland hun geboortegrond verlieten, het grootst sedert in de Engelsche Statistiek onderscheid gemaakt werd naar de nationaliteit (1853).

Evenals de Nederlandsche nemen ook de Engelsche landverhuizers voor het grootste gedeelte hun weg naar Amerika. Niet het minst de Ieren voelen zich sterk daarheen aangetrokken; niet minder dan 87 pCt. van de Iersche emigranten voegden zich in het afgeloopen jaar bij hunne in de Vereenigde Staten gevestigde landslieden, zóó talrijk in het Amerikaansch gemeenebest aanwezig dat hun aantal, naar de in 1880 opgemaakte censustabellen, ongeveer 3.7 pCt. van de geheele bevolking (50,155,783 zielen) bedroeg. In New-York maakt het Iersche element een aanzienlijk deel der bevolking uit. Naar de zooeven genoemde bescheiden bedroeg in 1880 de bevolking dier stad 1,206,299 zielen, van welke

198,595 vermeld zijn als in Ierland geboren. De bevolking dier wereldstad bestond toen dus voor nagenoeg 16^s pCt. uit Ieren.

Evenwel zijn ook de Duitschers sterk in de Vereenigde Staten aanwezig. In 1880 werd hun aantal opgegeven als te bedragen 1,966,742 of 3.92 pCt. van de geheele bevolking (50,155,783).

Voortdurend blijft dus de groote stroom van landverhuizers naar Amerika gericht, hoewel in den laatsten tijd een streven valt op te merken, om daaraan eene bepaalde richting te geven.

Buiten beschouwing latende in hoeverre het streven van Duitschland om een koloniaal rijk te stichten en de door Frankrijk en Italie gevoerde koloniale politiek, mettertijd de landverhuizers zal doen besluiten zich naar de onder de heerschappij dezer Staten gebrachte landen te begeven, kan men hier wijzen op de pogingen door de Regeering der Argentijnsche Republiek aangewend om de immigratie aldaar te bevorderen.

Vooraf evenwel een enkel woord over de werking van het Informatie Bureau voor Emigranten te Londen, in October 1886 opgericht, waarin sommigen meenen een indirect pogen der Engelsche Regeering te zien om de landverhuizing naar de Britsche kolonien te bevorderen. Redoeld Informatie Bureau, werkende onder oppertoezicht van het Departement van Kolonien, werd den 11^{den} October 1886 voor het publiek geopend (31 Broadway Westminster London) en ingesteld met het doel om hen die wenschen te emigreeren zooveel en nauwkeurig mogelijk inlichtingen nopens de Britsche kolonien te verschaffen, vooral wat betreft de vraag naar bepaalde werkkrachten in die streken.

Tot dusverre waren het hoofdzakelijk landverhuizers-agenten, die niet altijd even waarheidlievend en onpartijdig den aanstaanden landverhuizer omtrent zijn toekomstig vaderland inlichtten. Het is niet de taak van het bureau landverhuizing bepaald aan te moedigen, doch alleen het

verschaffen van die inlichtingen die in staat stellen op goede gronden te beoordeelen of van eene verplaatsing naar de Britsche kolonien met eenigen grond lotsverbetering te wachten is.

De bronnen waaruit het Bureau de inlichtingen verschaft bestaan natuurlijk in de eerste plaats uit de officieele rapporten en statistieken, die gelijk bekend is op zoo uitnemende wijze in Engeland bewerkt worden, en voorts uit rapporten van vrijwillige correspondenten in de verschillende kolonien, waaronder zoowel werkgevers, werklieden als geestelijken en voorzitters van Kamers van Koophandel gevonden worden.

Nevens het geven van mondelinge en schriftelijke inlichtingen verspreidt het informatie-bureau in grooten getale onder werklieden-vereenigingen, circulaires in beknopten vorm mededeelingen behelzende nopens den economischen toestand der kolonien, terwijl tegen betaling van 1 penny uitgebreidere handboeken verkrijgbaar zijn gesteld.

Uit het verslag in April 1887 uitgegeven, toen het Bureau dus een half jaar in werking was, blijkt dat gedurende de eerste drie maanden van 1887 niet minder dan 1684 aanvragen om inlichtingen mondeling en bijna 4000 schriftelijk gedaan werden. Grootendeels kwamen die aanvragen uit de fabrieksteden Londen, Glasgow en Liverpool, waar het gebrek aan werk het grootst was, zeer weinig slechts uit Ierland en uit de landbouwdistricten van Schotland.

Wat ten slotte de hierboven ter sprake gebrachte pogingen betreft door de Regeering der Argentijnsche Republiek aangewend om de immigratie te bevorderen ¹⁾ zoo zij opgemerkt dat ook daar te lande van Staats-

---

¹⁾ Een uitvoerig rapport over de landverhuizing naar Argentinië is onlangs uitgebracht door den Nederlandschen Consul te Buenos-Aires en opgenomen in de Staatscourant van 3 Februari ll.

wege een immigratie-bureau is opgericht, hetwelk in de eerste plaats toezicht houdt dat de wettelijke bepalingen op de schepen die landverhuizers aanbrengen worden nagekomen; voorts belast is met het verschaffen van inlichtingen en het des verlangd kosteloos huisvesten van landverhuizers, gedurende vijf dagen na hunne aankomst, in het immigranten huis. Bovendien verleent het Bureau hulp bij het verkrijgen eener plaatsing en heeft voor rekening van den Staat te zorgen voor het vervoer der immigranten die zich naar het binnenland begeven.

Een regeeringsbesluit van 25 November 1886 gelastte de vestiging, uiterlijk in den loop van Februari 1887, van informatie-bureaux in de voornaamste steden van Europa (Londen, Parijs, Berlijn, Weenen, Brussel, Bern) en te New-York, om van daaruit landverhuizing naar Argentinië aan te moedigen; terwijl eene onlangs tot stand gekomen wet de regeering machtigt aan landverhuizers, tegen 8 pCt. rente 'sjaars en met halfjaarlijksche aflossingen van 20 pCt., voorschotten te verleen en ter bestrijding van de kosten van overtocht. In de eerste plaats komen voor het verkrijgen dezer voorschotten in aanmerking maatschappijen die in de Republiek landverhuizers wenschen aan te brengen.

Spant de regeering der Argentijnsche Republiek dus alle krachten in om de vreemdelingen zooveel mogelijk te trekken, in de Vereenigde Staten doen zich in den laatsten tijd herhaaldelijk stemmen hooren die op verscherping der bepalingen der wet van 3 Augustus 1882, nopens het toezicht van Staatswege op de immigratie, aandringen.

Deze wet, omtrent welker inhoud en werking in den jaargang 1886 van dit tijdschrift verschillende bijzonderheden zijn medegedeeld, (Staatszorg voor landverhuizers. Dl. 2 blz. 1142) geeft aan de met het toezicht belaste commissien de bevoegdheid om landverhuizers, die niet in staat zijn behoorlijk in hun onderhoud te voorzien,

zoodat ze onmiddellijk armlastig dreigen te worden, naar het land hunner herkomst terug te zenden.

Deze beperking in de toelating van vreemdelingen wordt door velen niet voldoende geacht, een gevoelen mede uitgesproken in een in 1887 in Amerika verschenen officieel rapport nopens Emigratie en Immigratie, waar gezegd wordt: «The necessity for a more strict supervision on immigrants is, however, insisted upon by the executive officers who receive immigrants at the principal ports of this country. The insane and criminal may be excluded but there is a class that has quite as little claim to be received — the chronic pauper.

It is true that the pauper like the blind, the cripple and the lunatic, is subject to special bonds as liable to become a burden and a future charge to State, but there is abundant evidence that this restriction is not sufficient and that our public institutions are largely recruited from the ranks of the immigrants.»

In waarheid wanneer men nagaat dat de Commissie van toezicht te New-York in 1883 1350, in 1884 1144, in 1885 1172 en in 1886 979 landverhuizers naar hun land van herkomst terugzond, terwijl in die jaren het aantal in de haven van New-York gelande immigranten respectievelijk 405,909, 330,030, 291,066 en 321,814 bedroeg, dan zal men erkennen dat de wet van 1882 slechts eene geringe repressieve werking op de landverhuizing uitoefende.

Voorburg, Maart 1888.

S. VAN CITTERS.